

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Pfv.V.21.310/2019/10.

**A tanács tagjai:**

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

**A felperes:**

...

**A felperes képviselője:**

dr. Faragó István ügyvéd

**Az alperes:**

...

**Az alperes képviselője:**

Kallainé dr. Csilléry Alexandra ügyvéd

**A per tárgya:**

Vételár

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:**

Alperes

**A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:**

Gyulai Törvényszék 2.Gf.25.240/2019/6.

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:**

Szeghalmi Járásbíróság 4.G.20.246/2015/141.

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 (Ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

**Indokolás**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A felperes mezőgazdasági gépek és alkatrészek nagykereskedelmével foglalkozó gazdasági társaság, aki a perbeli időszakban a ... típusú mezőgazdasági munkagépek kizárólagos magyarországi forgalmazója volt. Az alperes mezőgazdasági növénytermesztéssel és takarmánygyártással foglalkozó cég.
- [2] A peres felek 2008-ban egyeztetést kezdtek az alperes mezőgazdasági gépállományának fejlesztéséről. Az alperes célja nagyobb teljesítményű, gumihevederes járszerkezetű munkagépek beszerzése volt. Az alperes az új munkagépeket szélesebb hevederekkel felszerelve kívánta megvásárolni és a járszerkezetek görgőiben alkalmazott csapágyak tekintetében ún. ... típusú szimeringekkel kérte az új gépeket szerelni, szemben a hagyományosan alkalmazott ún. tükörszimeringekkel.

- [3] A mezőgazdasági gépek 2009 áprilisában érkeztek meg a felperes telephelyére a gyártótól. A felperes 2009. május 12-én három gépet (1 db ... és 2 db ... típusú) szállított le az alperes szeghalmi telephelyére.
- [4] A gépek átadás-átvételi eljárásának lefolytatására és üzembe helyezésére 2009. május 13. napján került sor. A szállítólevél az átadott gépek valamennyi lényeges műszaki paraméterét tartalmazta, így többek között azt is, hogy a gépeket keskeny, 30 coll-os gumihevederekkel szerelték, és az is megállapítható volt kisebb bontással, hogy a járszerkezetekben a csapágyak tömítését tükörszimeringgel oldotta meg a gyártó.
- [5] Az alperes a felperes teljesítését elfogadta, a gépeket átvette, üzemeltetésüket megkezdte, azok átvételekor és ezt követően írásban nem jelzett garanciális vagy kellékszavatossági igényt a felperes felé.
- [6] A gyártó a gépekre 12 hónap jótállást vállalt. A szerviz- és jótállási jegy tartalmazta, hogy a jótállás alatt bekövetkezett meghibásodás esetén az üzemeltető köteles a meghibásodást haladéktalanul bejelenteni a felperesnél. A bejelentés késedelméből vagy a továbbüzemeltetésből eredő kárért az üzemeltető felelős.
- [7] A gépek vételárát a felperes széles hevederekkel kalkulálta.
- [8] A felek 2009. augusztus 10. napján kötöttek adásvételi szerződést az alperes által már átvett két munkagép tekintetében. Ugyanezen a napon a felperes mint eladó és a ... Kft. mint vevő adásvételi szerződést kötöttek, amelyben az utóbbi megvásárolta a harmadik gépet. Az adásvételi szerződés a mezőgazdasági gépek típusán kívül semmilyen specifikációt, egyéni termékjellemzőt nem tartalmazott, a gépek átadásának helyét és idejét 2009. augusztus 31. napjában jelölte meg annak ellenére, hogy azok már korábban átadásra kerültek az alperesnek.
- [9] Az alperes 2010. december 8. napján kelt levelében kifogásolta, hogy a görgőket hézagolni kell és a keskeny hevederek miatt a sárfelrakódás mértéke nagyobb, mint a széles hevederrel szerelt változatoknál, emiatt pedig a tükörszimeringek élettartama is megrövidül.
- [10] A felek között a problémák megoldása érdekében egyeztetés kezdődött, amelynek eredményeként megállapodtak abban, hogy a felperes széles hevedereket fog szállítani az alperesnek a keskeny hevederek áráért, amikor a hevederek cseréje szükségessé válik. Ezt meghaladóan a felperes további jótállást vállalt a járszerkezetek tömítésére a szimeringekre és a csapágyakra, térítésmentesen vállalta azoknak a csapágyaknak és görgőknek a cseréjét, amelyek 5000 üzemórán belül a szimeringek hibájából, kenési elégtelenség miatt megrongálódnak. Abban is megállapodtak, hogy a felperes a széles hevederek leszállításával egyidejűleg visszaveszi azt a 8 db keskeny hevedert az alperestől, amelyeket még az előző gépekhez vásárolt 2008 nyarán nettó 1.000.000 forint/db áron, továbbá a felperes a keskeny hevederek árán vállalta szállítani a széles hevedereket, és ezen felül további 10 % kedvezményt biztosított az alperes részére. Az alperes által fizetendő összeg ezen megállapodás nyomán bruttó 12.050.000 forint volt. Az alperes a széles hevedereket átvette, a keskeny hevederek elszállítását pedig biztosította.
- [11] Az alperes a felperestől kapott alkatrész katalógusban a cikkszámok alapján az eltérő típusú munkagépek esetén külön-külön megjelölve, 2012. január 10-én árajánlatot kért az alperestől a járszerkezetek felújításához szükséges alkatrészre, egyéb termékekre, majd 2012. január 24. és február 14. napjain cikkszámok szerint megjelölve megrendelést adott le ezen alkatrészre. Az alperes által megrendelt alkatrészmennyiség 3 gumihevederes mezőgazdasági gép járszerkezetének felújításához volt elegendő. Az alperes a leszállított alkatrészokról két számlát állított ki, összesen bruttó 15.171.489 forint összegben.
- [12] 2012. január 24-én az alperes ügyvezetője e-mailben a ... típusú mezőgazdasági géphez hidraulika szivattyú cseréjéhez szükséges alkatrészeket rendelt, amelyeket a felperes 2012. március 22. napján bruttó 881.710,16 forint, illetőleg bruttó 255.987,54 forint egységaron az alperes részére leszállított.
- [13] Ezt meghaladóan a felperes 2012. március 22. és 29. napjain további alkatrészeket is szállított az alperes részére összesen bruttó 1.297.384 forint összegben.

## A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [14] A felperes keresetében vételár jogcímén 29.656.572 forint és járulékai megfizetésére kérte az alperes kötelezését.
- [15] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

## Az első- és másodfokú ítélet

- [16] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetnek megfelelően 29.656.572 forint és az ítéletben megjelölt egyes összegek után az ott meghatározott mértékű kamatai megfizetésére kötelezte az alperest.
- [17] A felperes széles hevederekkel kapcsolatos (I.) követelése vonatkozásában a felek képviselőinek személyes előadása, a tanúk vallomásai és a csatolt okiratok tartalma alapján megállapította, hogy a felek megállapodása az ... típusú gépek tekintetében széles hevederekkel történő szállításra irányult, ehelyett - a felperes által is elismerten - a szállítás a keskenyebb hevederekkel történt, amire tekintettel a felperes hibásan teljesített. Ugyanakkor az alperes sem vitatta, hogy a hibás teljesítés tényét a gépek leszállításakor és üzembe helyezésekor, 2009. május 13. napján felismerte, mert a hevederek nem megfelelő szélessége szemrevételezéssel is megállapítható volt, továbbá a szállítólevelek is egyértelműen rögzítették a szállított heverek típusát. Emellett az alperes munkavállalóinak tanúvallomása is alátámasztotta azt, hogy az alperes a gépek üzembe helyezésekor azonnal észlelte a keskeny hevederekkel történt felszerelést, azonban az alperes a szállítás napján a gépeket átvette, a hibás teljesítés feltüntetésére a szállítólevélen nem került sor.
- [18] Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (3) bekezdése alapján tájékoztatta a feleket, hogy az alperest terheli annak bizonyítása, miszerint a gépek átvételekor szavatossági kifogását a lehető legrövidebb időn belül közölte a felperessel és tudomására hozta, hogy teljesítését szerződésszegés (hibás teljesítés) miatt nem fogadja el. Az elsőfokú bíróság kifejtette, az alperesi tényállítást a kihallgatott tanúk vallomásai nem támasztották alá, a felek közötti levelezésből pedig az volt megállapítható, hogy az alperes igazolható módon, írásban, első ízben csak 2010. december 8-án, azaz több mint másfél évvel a gépek átvételét és munkába állását követően sérelmezte a keskeny hevederekkel kapcsolatos problémát. Kiemelte azt is, a gépek leszállítása és üzembe helyezése 2009. május 13-án történt, míg az adásvételi szerződések megkötésére csak 2009. augusztus 10. napján került sor, amikor a gépek már több száz üzemórás használaton voltak túl. A szállítólevélben foglaltak szerint ezen időszakban az alperes a gépek üzemeltetőjének minősült, ennek ellenére ebből az időszakból semmilyen okirat nem állt rendelkezésre arra nézve, hogy az alperes hivatkozott volna a felperes hibás teljesítésére. Arra is utalt, az alperes követelhetne volna azt, hogy a 2009. augusztus 10-én kelt szerződésbe foglalják bele a májusi teljesítés nem megfelelő voltát.
- [19] Miután az alperes elfogadta a felperes nem szerződésszerű teljesítését, és csak mintegy másfél évvel később, a jótállási idő lejártát követően hivatkozott a hevederekkel kapcsolatos hibás teljesítésre, a felperes mentesült a jótállási kötelezettség alól.
- [20] A felek közötti elszámolással összefüggésben az elsőfokú bíróság a felek eltérő előadására tekintettel e körben lefolytatott bizonyítás eredményeként azt állapította meg, hogy a felperes utóbb leszállított 8 db széles hevedert, melyeket nem vitatottan átvett az alperes. Az alperes a bíróság felhívása ellenére nem tudta bizonyítani, hogy ezeket jótállás körében, a korábban értékesített keskeny hevederekért cserébe, további ellenérték követelése nélkül biztosította részére a felperes, amihez képest a felperes az alkatrészek szállításáról számlát állított ki, amelyet a széles, illetve keskeny hevederek közötti árkülönbözettel „visszarontott”. Mindezek alapján nem találta bizonyítottnak az alperes azon hivatkozását, hogy a széles hevederek leszállítása a keskeny hevederek visszaszolgáltatásával egyidejűleg, egyenértéken történt volna meg, ehhez képest a felperes keresetének összecszerűségét - a kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményében

foglaltakra is figyelemmel - e vonatkozásban bizonyítottanak ítélte. Minderre tekintettel, és mivel a felperes által igazoltan leszállított új, széles hevedereket a meghatározott kedvezményes vételáron az alperes átvette és elhasználta, kötelezte őt azok vételárának megfizetésére.

- [21] A szimering és csapágyrendeléssel kapcsolatos (II.) felperesi követeléssel összefüggésben az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az érintett ... számú számla 2., 3., 6. és 14. tétele, valamint az ... számú számla 4. és 5. tétele alatt szereplő alkatrészek tekintetében az alperes hibás teljesítés miatti jótállásra, illetve a felperes által vállalt többletjótállásra hivatkozott, a felperes azonban vitatta a szerződésszegés tényét. E körben az elsőfokú bíróság rámutatott, nem volt vitás a felek között, hogy az alperes az új gépeket ... típusú szimeringekkel kérte leszállítani, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a szerződés ilyen tartalommal jött létre a felek között. Ezt az alperesi munkavállalók tanúvallomása is alátámasztotta. Utalt a felperes ügyvezetőjének 2012. május 17. napján kelt levelére, amely a megrendeltekhez képest eltérő, normál szimeringekkel szerelt gépek szállítására utalt. Minderre figyelemmel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy amikor a felperes nem ... típusú szimeringekkel szerelten szállította a perbeli gépeket, akkor teljesítése nem volt szerződésszerű.
- [22] Ugyanakkor a tanúk vallomásai alapján azt is megállapíthatónak ítélte, hogy az alperes munkavállalói e hibás teljesítést a gépek üzembe helyezésének napján ismerték, amikor kisebb megbontást követően észlelhető volt a számukra, hogy a gépek tükörszimeringekkel szerelten érkeztek. Mindezek ellenére a szimeringek tekintetében is ugyanaz volt megállapítható, mint a keskeny hevederek esetében: az alperes a gépeket átvette, a felperes teljesítését elfogadta, a szállítóleveleken nem tüntette fel, hogy a gépek átadása nem a megállapodásnak megfelelően került sor, és a gépek átadásától a 12 hónapos jótállási idő lejártáig (valójában 2010. december 8-ig) semmilyen bizonyíték nem állt rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy az alperes jótállási igényt érvényesített volna. Miután pedig az alperes a nem szerződésszerű teljesítést elfogadta, a hibás teljesítésre már nem hivatkozhatott.
- [23] E körben az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy a nem szerződésszerű, de az alperes részéről elfogadott teljesítése kompenzálása céljából a felperes további jótállást vállalt a perbeli gépek járszerkezetére, a csapágyakra és a szimeringekre. E megállapodás írásbafoglalása nélkül annak időpontja és konkrét tartalma nehezen volt rekonstruálható, a megállapodás konkrét tartalmát illetően pedig a felek eltérő nyilatkozatokat tettek. A felperes állította, hogy a garanciavállalás az egyes szimeringeknél fellépő tömítetlenség miatt meghibásodó csapágyak és a hibás szimering cseréjére terjedt ki azzal a feltétellel, hogy az alperes munkavállalói betartják a felperes, illetve a gyártó által meghatározott karbantartási utasításokat. Ezzel szemben az alperes hivatkozása szerint a felperes vállalta a görgők szimeringjeinek és csapágyainak 5000 üzemórán belüli térítésmentes cseréjét.
- [24] A perben rendelkezésre állt tanúvallomások, okiratok, levelezések tartalmának a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelése alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes nem tudta igazolni állítását, miszerint a felperes a többletjótállás keretében vállalta volna a gépek valamennyi szimeringjének és csapágyának 5000 üzemórán belüli térítésmentes cseréjét. Mindezekre tekintettel úgy ítélte meg, hogy az alperes nem tagadhatja meg az általa megrendelt, átvett és felhasznált, a fenti számlákon rögzített tételszámú alkatrészek vételárának megfizetését sem hibás teljesítésre, sem jótállási jogára hivatkozással.
- [25] A hidraulika szivattyúval és annak tartozékaival kapcsolatos (III.) követelés körében a 2012. január 10-i ajánlatkérés és január 24-i megrendelés alapján leszállított hidraulika szivattyú és annak feltöltő szivattyújának a vételára volt a per tárgya, amellyel összefüggésben az alperes azt állította, hogy ezen alkatrészek megrendelésére a felperes szerelői által elvégzett téves hibadiagnosztika miatt került sor. Az e körben beszerzett tanúvallomások alapján az elsőfokú bíróság az alperes állítását bizonyítatlannak ítélte, ezért e körben is megalapozottnak tartotta a felperes keresetét.

- [26] A felperes egyéb alkatrészek vételárával kapcsolatos (IV.) követelését az elsőfokú bíróság ugyancsak alaposnak ítélte. Rámutatott, hogy a korábbi pontokban megjelölteken kívül a felperes 2012. március 29-én további alkatrészeket is szállított az alperes részére, amelyek vételárát az ... és ... számú számlákon szerepeltette. Az alperes a szállítás és az általa történt átvétel tényét nem vitatta, és 669.033 forint erejéig tartozást elismerő nyilatkozatot is tett az alkatrészek egy részét illetően. Ezt meghaladóan arra hivatkozott, hogy az alkatrészek árának egy részét megfizette, a további alkatrészeket pedig a vitatott tételek eltávolításával egy újabb számlán kellene szerepeltetnie a felperesnek, amelyre nem került sor.
- [27] A perben csatolt alperesi megrendelés és a kiszámlázott tételek összevetésével az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az ... számú számla 1., 5., 8. és 11. tételei alatti alkatrészek, valamint az ... számú számla 1., 2., 6. és 7. tételei alatti alkatrészek megrendelésére vonatkozó okirati bizonyítékot a felperes nem csatolt, ugyanakkor a felek képviselőinek személyes előadására tekintettel megállapítható volt ezen alkatrészek alperes általi átvétele, és az is, hogy a számlákat az alperes egységesen, valamennyi tételt érintően kifogásolta és visszaküldte a felperesnek. Ebből arra a következtetésre jutott, hogy az alperes részben sem teljesítette a felperesnek a számlán szereplő követelését.
- [28] Az elsőfokú bíróság alaposnak ítélte a felperes késedelmi kamat iránti igényét is.
- [29] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Döntése értelmében az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást teljeskörűen feltárta és helyesen állapította meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi indokaival is nagyobb részben egyet értett.
- [30] A másodfokú bíróság a széles hevederekkel kapcsolatos követelés tekintetében egyetértett az elsőfokú bíróság ténymegállapításával a felperes általi hibás teljesítést, valamint a teljes vételár kifizetésének megtörténtét illetően. Rámutatott, az alperes nem vitatta, hogy a hibás teljesítés tényét a gépek leszállításakor és üzembe helyezésekor felismerte, miután a hevederek nem megfelelő szélessége szemrevételezéssel is megállapítható volt. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 316. § (1) bekezdésére, valamint az 1/2004. (XII.2.) PK vélemény 1. pontjára utalva kiemelte, ha a jogosult a teljesítést a szerződésszegésről tudva elfogadja, utóbb csak akkor támaszthat a szerződésszegésből eredő igényt, ha erre irányuló jogait fenntartotta.
- [31] E körben rögzítette, az alperes nem bizonyította, hogy a gépek átvételekor hivatkozott volna a hibás teljesítésre, jogfenntartásra a gépek 2009. májusi átvételét követően, 2009. augusztus 10. napján kötött adásvételi szerződésben sem utalt semmi, és az alperes részéről a hibás teljesítés tényének írásbeli bejelentésére nem vitásan csak 2010. december 8. napján került sor először, az egy éves jótállási időt követően. Kiemelte, az alperes ezen levele nem bizonyítja a 2010. december 8-át megelőző szavatossági igénybejelentést, mivel csak korábbi, szóbeli bejelentésekre történt utalás benne. Így a szavatossági igényt bejelentő levél tartalma a korábbi bejelentéseket illetően csupán az alperes saját előadását, egyoldalú tényállítását rögzíti, amely önmagában az alperesi tényállítás bizonyítására nem alkalmas.
- [32] A másodfokú bíróság hangsúlyozta, nem annak volt a perben jelentősége, hogy az alperes az egy éves jótállási idő alatti igénybejelentést nem bizonyította, hanem annak, hogy a teljesítést a hiba ismeretében elfogadta, és sem az akkori, sem a 2010. december 8-ig eltelt időszak eseményei nem bizonyították, hogy jogfenntartással élt volna.
- [33] Helyesnek ítélte az elsőfokú bíróság ténymegállapítását a tekintetben is, hogy a keskeny hevederekkel történt szállítás miatt a felperes az alperest kárpótolni kívánta. Rámutatott, az elsőfokú bíróság a bizonyítékok teljes körű és okszerű mérlegelésével tárta fel a felek közötti e tárgyú megállapodás tartalmát, és mindezek eredményeképpen azt, hogy a széles hevederek leszállítása és az alperesnél meglévő korábbi vásárlásból származó keskeny hevederek átvétele, továbbá fizetési kedvezmény biztosítása mellett milyen összegű fizetési kötelezettség terheli az alperest.

- [34] A másodfokú bíróság teljes egészében egyetértett a szimeringekkel kapcsolatos elsőfokú bírósági döntéssel is. A lefolytatott bizonyítási eljárás adataiból azt ítélte tényként megállapíthatónak, hogy az alperes azt kérte a felperestől, hogy a gépeket ... szimeringekkel szállítsa, aminek azonban a felperes nem tett eleget, így teljesítése e tekintetben sem volt szerződés szerű. Ennek ellenére azonban az alperes a teljesítést elfogadta, és 2010. december 8. napjáig szavatossági igényt e tekintetben sem érvényesített. Miután a hibás teljesítést elfogadta, a továbbiakban nem hivatkozhatott a nem szerződés szerű teljesítésre.
- [35] A szimeringek cseréjével kapcsolatos megállapodás vonatkozásában a másodfokú bíróság úgy ítélte, az alperes nem tudta sikerrel bizonyítani az eljárás során, hogy az adásvételi szerződésben szereplő jótállási feltételeken túl a felperes utóbb arra vállalt kötelezettséget, hogy a gépek szimeringjeinek és csapágyainak 5000 üzemórán belüli meghibásodása esetén valamennyi alkatrészt ellenérték nélkül cseréli ki. Ehhez képest az alperes 2012. január 24-én és február 14-én mindhárom gép tekintetében valamennyi szimering és csapágy cseréjéhez szükséges alkatrészeket rendelt, és miután nem nyert bizonyítást, hogy az alperes a rendelt alkatrészek kapcsán jótállási vagy szavatossági igényt jelzett volna a felperes felé, a megrendelt alkatrészek teljes ellenértékének megfizetésére köteles.
- [36] A hidraulika és alkatrészei cseréje körében a másodfokú bíróság arra mutatott rá, az alperes nem bizonyította, hogy a felperes alkalmazottainak szakszerűtlen tanácsára került sor az új hidraulika megrendelésére, ezért a megrendelés ellenértékének megfizetése az alperest terheli.
- [37] A másodfokú bíróság kitért arra is, az alperes nem vitásan további alkatrészeket is megrendelt a felperestől, amelyek vonatkozásában sem hibás teljesítésre, sem egyéb kifogásra nem hivatkozott, erre tekintettel azok vételárának megfizetésére szintén köteles.

### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [38] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, és - tartalmilag - az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérve. Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 3. § (5) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, illetve a Ptk. 248. § (1), (2), (4) és (5) bekezdéseit, 301/A. §-át, 305. §-át, illetve annak (1) és (3) bekezdéseit, 305/A. § (1) bekezdését, 307. § (1) bekezdését, 308/C. §-át és 365. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [39] A felperes szerint
- az első- és másodfokú határozatok alapjául szolgáló tényállás több vonatkozásban (például a kereseti kérelem összesszerűségének tekintetében) hiányos és téves,
  - alapvető tényállási elemek értékelésére nem került sor az eljárás során (pl. a „visszaszámlázott” hevederek 1.000.000 forintos értéke kapcsán),
  - az ítéletek meghozatala során „alapvető kúriai döntések nem kerültek figyelembe vételre”,
  - anyagi jogi vonatkozásban is több jogszabálysértés történt már első fokon, így különösen sérelmezte az „önmagában is abszurd és méltánytalan” 12 hónapos jótállási időt.
- [40] Kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták azt az „igen fontos körülményt”, hogy a gépek átvétele során „nem láthatta előre a hevederek jelentősen alacsonyabb használhatóságából keletkező károkat”, másrészt a „halaszthatatlan mezőgazdasági munkák elvégzése miatt szükséghelyzetben volt”, továbbá az ítéletek összesszerűségükben sem konzekvensek, a keresetlevél elnagyolt, értelmezhetetlen.
- [41] Az alperes összefoglalta azokat az - álláspontja szerint bizonyított és releváns - tényeket, amelyek figyelmen kívül maradtak, illetve amiket tévesen értékelt a bíróság.
- [42] E körben hivatkozott:
- a felperes hibás teljesítésének tényére,

- arra, hogy a felperes a perbeli gépek kizárólagos magyarországi forgalmazója, az adott gépek (traktorok) magyarországi forgalmazása röviddel a perbeli értékesítés előtt kezdődött, így alperes nem rendelkezhetett kellő tapasztalattal és felkészültséggel, ami alapján tudhatta volna, hogy a nem szerződészerű teljesítés milyen következményekkel jár, és
  - alappal feltételezhette, hogy a felperes szakmailag felkészültebb nála, amire tekintettel - úgy is mint „monopolhelyzetben lévő” - együttműködési és felvilágosítási kötelezettség terhelte volna.
- [43] Az alperes sérelmezte továbbá, hogy az első- és másodfokú bíróság ítéletét azt „sugallva” hozta meg, hogy a saját gépei karbantartását nem az általában elvárhatóság szerint látta volna el. Állította, hogy a hibás teljesítés „kijavítása” okán jogszerűen kérhette a kereset elutasítását, mert - még ha nem is kifogásolta volna meg a felperes hibás teljesítését - a felperes „felelőssége” a Ptk. 305. §-a alapján fennállt.
- [44] A Ptk. 365. § (1) bekezdése, 305. § (1) bekezdése és 305. § (3) bekezdése tartalmának rögzítését követően az alperes kifejtette: „A felperesi hibás - megrendelésben rögzített specifikációtól jelentős minőségi/használhatósági tulajdonságában eltérő - teljesítése tény, ami kiderült rögtön a szállításkor/gépek átvételekor.” Arra is hivatkozott, hogy több ízben jelezte a kijavítás (kicserélés) iránti igényét, amit igazol a 2010. december 8-i levél tartalma.
- [45] Kifogásolta továbbá, hogy „az ítéleti mérlegelésben mindvégig figyelmen kívül maradt az a tényhelyzet, hogy a meghibásodások tipikusan olyan jellegűek voltak, amelyek csak folyamatos, hosszabb ideig tartó használattal voltak felismerhetők ...”.
- [46] Tévesnek tartotta a másodfokú bíróság azon megállapítását, miszerint ő, mint jogosult elfogadta a hibás dolgot teljesítésként és ezáltal lemondott a hibás teljesítésből eredő igényei érvényesítéséről. Hangsúlyozta, a hibás teljesítést nem fogadta el, illetve gazdasági kényszerhelyzetében jogfenntartással és a jóhiszemű joggyakorlás követelményének megfelelően fogadta csak el. Hivatkozott arra is, hogy a peresített alkatrészek megrendelésének teljesítésével „felperes - ha késedelmesen és nem is szerződés szerint - de végül is az alperes által elfogadottan teljesített”.
- [47] A Ptk. 248. § (1), (2), (4) és (5) bekezdései, 308/C. §-a, 307. § (1) bekezdése és 305/A. § (1) bekezdése tartalmára utalva kifejtette, hogy mindkét fokon eljáró bíróság tévedett, amikor sem a 2010. december 8-i levélnek, sem az ezt követően megküldött leveleknek a tartalmát nem vonta értékelése körébe. A 2010. december 8-i levélben ugyanis már egyértelműen rögzítésre került a hibás teljesítés miatti igényérvényesítés, kifogás, ráadásul úgy, hogy a levélben nem csak a megrendelésektől eltérő tartalmú felperesi teljesítés tényét közölte, hanem azt is, hogy ezen levelet megelőzően is folyamatosan kérte a szerződés szerinti teljesítést. A felek közötti elszámolás tekintetében a leghangsúlyosabbnak a 2012. május 17-i felperesi levélben tett, a hibás teljesítést elismerő és a kompenzáció szükségessége tárgyában megfogalmazott felperesi nyilatkozatot tartotta.
- [48] Kiemelte továbbá, hogy a perbeli esetben különösen nagy értékű, egyedi mezőgazdasági gépekről volt szó. Ha ezeket a gépeket ott és akkor nem veszi át, az átvételt megtagadja, azokat a felperes csak hónapok múlva tudta volna pótolni. A gépeket átvette, ezzel a felperest óvta meg kártól, ugyanis leállása a gépek át nem vétele miatt több 10.000.000 forintos kárt okozott volna. Így az átvétellel nem a hibás teljesítést fogadta el, hanem a felperesi érdekeket is szem előtt tartva kárenyhítési/kárminimalizálási kötelezettségének tett eleget. Érvelése értelmében az átvétel nem jelentette a teljesítés elfogadását, hiszen mindegyik fél számára nyilvánvaló volt, hogy nem szerződészerű teljesítés történt és ennek kockázata a felperesi szállítót terhelte, amely konkrétan a felújítás költségeinek a viselésében valósult meg.
- [49] Sérelmezte továbbá a felek levelezésének nem megfelelő megítélését, és a kirendelt szakértőnek az ő állításait igazoló véleményének figyelmen kívül hagyását.
- [50] Az új határozat hozatalát, illetve a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránti kérelmét összességében azzal indokolta, hogy a másodfokú bíróság a megjelölt anyagi jogi jogszabályok megsértésével jutott arra a következtetésre, hogy nem bizonyított a jogfenntartása, az, hogy közölte volna a gépek átvételekor a hibás teljesítést,

valamint, hogy szavatossági kifogását a hiba felfedezése után a körülmények által lehetővé tett legrovidebb időn belül nem közölte.

- [51] A Pp. 3. § (5) bekezdésére és 206. § (1) bekezdésére utalva kifejtette, hogy az eljárás bíróságoknak az előadottak egybevetése és helyes értékelése alapján arra a következtetésre kellett volna jutniuk, hogy a hibás teljesítésre vonatkozó nyilatkozatát határidőben megtette. Értékelní kellett volna, hogy ehhez képest milyen kötelezettségvállalásokat tett a felperes. Sérélmezte, hogy a felperes a szakértői szemlére nem ment el, holott ez alkalommal lényeges körülmények tisztázhatóak lettek volna, és ennek eredményeként juthatott volna a bíróság arra a következtetésre, hogy nem tartozik a felperesnek.
- [52] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását célozta.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [53] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárásjogi szabályok által szabályozott rendkívüli jogorvoslat, amelyben kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által hivatkozott, konkrétan megjelölt jogszabálysértések vizsgálhatók [Pp. 275. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés].
- [54] Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti [1/2016. (II.15.) PK vélemény 3. pontja és indokolása]. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel (PK vélemény 4. pontja). Lényeges továbbá, hogy a Pp. 270. § (2) bekezdése és 275. § (3)-(4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja anyagi jogi jogszabálysértés vagy eljárási szabálysértés lehet, utóbbi azonban csak akkor, ha az az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bír.
- [55] Mindennek a felülvizsgálati kérelem tekintetében többirányú jelentősége volt, mivel az alperes megsértett jogszabályhelyként jelölte meg a Ptk. 301/A. §-át, amely a gazdálkodó szervezetek közötti szerződések esetén a késedelmi kamatra vonatkozó anyagi jogi szabályokat tartalmazza, ám ehhez szöveges indokolást nem fűzött, a jogszabálysértés mibenlétét a jogerős ítélet tekintetében nem fejtette ki, így e felülvizsgálati hivatkozása érdemben nem volt vizsgálható.
- [56] Az alperes felülvizsgálati kérelmében több olyan hivatkozás szerepelt [„alapvető Kúriai döntések figyelembevételének hiánya” (3. oldal 3. pont), a 12 hónapos jótállási idő „abszurd és méltánytalan” ideje (3. oldal 5. pont), az alperesi előreláthatóság és szükséghelyzet kérdésköre (3. oldal 6. pont)], amelyeknek a konkrétan megjelölt eljárási szabályokkal és anyagi jogi jogszabályhelyekkel adekvát kapcsolata nem volt, illetve amely kérdések nem képezték a megelőző eljárási szakaszok tárgyát.
- [57] A 2014. június 10-én kelt keresetlevél „elnagyolt” tartalmával, illetve hiányosságaival kapcsolatos alperesi hivatkozás (felülvizsgálati kérelem 4. oldal 7. pont) szintén nem volt érdemben vizsgálható, tekintettel arra, hogy a felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet [Pp. 270. § (2) bekezdés]. Hasonlóképpen nem volt jogi kapcsolatba hozható a per tárgyával a felülvizsgálati kérelemben a felperes kizárólagos magyarországi forgalmazói minőségével, felkészültségével és az alperesnek a perbeli gépekkel kapcsolatos tapasztalathiányával összefüggő érvelése (felülvizsgálati kérelem 4. oldal 2. és 3. pontjai), figyelemmel arra, hogy a per tárgya vételár megfizetése iránti igény volt, az alperes pedig semmilyen igényt nem érvényesített a felperessel szemben, amelynek keretében ezeknek bármilyen jelentősége lett volna. Ugyanezen okból a felperes „felelősségére” utalás (felülvizsgálati kérelem 5. oldal 6. pont) sem volt értelmezhető.

- [58] A Kúria rögzíti továbbá, hogy iratellenes az alperesnek az ítéleti döntés „sugalmazásával” kapcsolatos része (felülvizsgálati kérelem 5. oldal 4. pont). Sem az elsőfokú, sem a másodfokú ítéletnek nincs olyan megállapítása vagy feltételezése, amit a felperes e körben saját karbantartási tevékenységével összefüggésben állított.
- [59] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.
- [60] A felülvizsgálat eredményeként - az érdemben vizsgálható alperesi hivatkozások tekintetében - a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.
- [61] A jogerős ítélet nem sérti a Pp. 3. § (5) bekezdését. A hivatkozott jogszabályhely a szabad bizonyítás elvét tartalmazza, az eljáró bíróságok ezt semmilyen tekintetben nem sértették meg. A per során olyan bizonyíték, amelyet a bíróságok jogszabálysértő módon kizártak volna a bizonyítás köréből nem volt, ilyet az alperes maga sem jelölt meg. A bizonyítékok értékelése, mérlegelése ettől elkülönülő kérdés, ami a szabadon felhasználható bizonyítási eszközök tartalmának a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti egyenkénti és összességükben való számbavételét, mérlegelését jelenti.
- [62] Az alperes tévesen hivatkozott a Pp. 206. § (1) bekezdésének sérelmére is. Ezzel összefüggésben a Kúria kiemeli: a felülvizsgálati eljárás keretében - éppen annak rendkívüli jogorvoslati jellege miatt - általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria csak azt vizsgálja, hogy az eljáró bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre (BH1996.506.). Lényeges, hogy az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH2013.119.II.). Az adott ügyben hozott jogerős ítélet mentes az iratellenes, más bizonyítékok tartalmával össze nem egyeztethető megállapításoktól, illetve a nyilvánvalóan okszerűtlen, logikátlan következtetéstől.
- [63] A hivatkozott anyagi jogi jogszabálysértésekkel összefüggésben a Kúria rámutat: a felperes vételár iránti keresetével szemben az alperes - egyebek mellett - a felperes hibás teljesítésére hivatkozott, ellenkérelme nagyrészt erre épült. Az alperesi védekezés eredményessége szempontjából azonban nem önmagának a hibás teljesítés tényének volt jelentősége, ez a hevederek és a szimeringek kapcsán tényszerűen megállapítható volt. Ezért a per - és ezáltal a bizonyítás - főirányát az alperesnek a jótállási igény érvényesítése tekintetében tett előadása szabta meg, és ehhez képest kellett megítélni az őt terhelő bizonyítás sikerét.
- [64] Ebben a körben a másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes a gépek átvételekor ismerte a hibás teljesítés tényét (mindkét lényeges szerződési feltétel tekintetében), ennek ellenére a nem szerződésszerű teljesítést elfogadta. Erre tekintettel a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében már az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a Ptk. 316. § (1) bekezdése szerinti jogfenntartó nyilatkozatot tett.
- [65] A másodfokú bíróság ennek megtörténtét nem találta bizonyítottnak, a jogerős ítélet tehát a Ptk. 316. § (1) bekezdésén alapult. Ennek az anyagi jogi szabálynak a megsértésére - miként a Pp. 164. § (1) bekezdésének sérelmére - az alperes felülvizsgálati kérelmében nem hivatkozott, arra még csak nem is utalt. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében maga adta elő, hogy a felperesi hibás teljesítés „kiderült rögtön a szállításkor/gépek átvételekor” (felülvizsgálati kérelem 5. oldal utolsó bekezdés első mondata), illetve, hogy „a peresített alkatrészek megrendelésének teljesítésével a felperes - ha késedelmesen és nem is szerződés szerint - de végül is az alperes által elfogadottan teljesített” (felülvizsgálati kérelem 6. oldal utolsó előtti bekezdés első mondata) amivel saját korábbi, és a felülvizsgálati kérelemben előadott hivatkozásait önmaga cáfolta.
- [66] Tekintettel a fentebb írtakra, a jogerős ítélet alperesi jogfenntartó nyilatkozat hiányával kapcsolatos ténymegállapítását a Kúria a felülvizsgálati eljárás szigorú eljárásjogi kereteire [Pp. 275. § (2) bekezdés] figyelemmel nem érinthette, ezáltal a jogerős ítéleti tényállás a felülvizsgálati eljárásban is irányadó volt. Ebből következően az alperes minden további anyagi jogi hivatkozása irreleváns

volt, sem a jótállás (Ptk. 248. §), sem a hibás teljesítés [Ptk. 305. §, 305/A. §, 307. § (1) bekezdés, 308/C. §] körében megjelölt jogszabályhelyeknek a továbbiakban nem volt jelentősége.

- [67] Miután pedig az alperes ellenkérelmi hivatkozása - a jótállási igény kellő időben történt jelzése - nem nyert bizonyítást, a felperes által igazoltan leszállított, az alperes által átvett perbeli alkatrészek vételárát az alperes köteles megfizetni, erre a Ptk. 365. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte őt a bíróság.
- [68] A kifejtettkre figyelemmel a Kúria a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

## **Záró rész**

- [69] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése folytán köteles a felperes felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni, amelynek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése és (5)-(6) bekezdései alapján állapította meg. Az alperes a felülvizsgálati eljárás illetékét leróta, azt pervesztességére figyelemmel viselni tartozik, ezért arról a Kúriának rendelkeznie nem kellett.
- [70] Az alperes felülvizsgálati kérelmében tárgyalás tartását kérte. A tárgyalást a Kúria eredetileg 2020. június 25. napjának 10.00 órájára kitűzte, majd a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Veir.) 29. § (2) bekezdésére tekintettel a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson kívüli elbírálásáról határozott, erről a feleket értesítette. Miután a felek a tárgyalás tartása iránti, a Veir. 29. § (3) bekezdése szerinti közös kérelmet az arra nyitva álló határidőn belül nem terjesztettek elő, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.
- [71] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. június 25.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró